

© BOERENBOND

ZEUGENMONITOR HELPT GEZONDHEID TE BEWAKEN

Kennis van de gezondheidstoestand van de dieren op het bedrijf en aandacht voor bioveiligheid kan de ziektedruk helpen beheersen. Met het project Zeugenmonitor van DGZ wilde de Provinciale Landbouwkamer Vlaams-Brabant deze tools meer bekendheid geven bij varkenshouders en dierenartsen. – *Tamara Vandersmissen, DGZ*

Dankzij het project Zeugenmonitor konden drie Vlaams-Brabantse bedrijven – met financiële steun van de provincie – de gezondheidsstatus van hun gelten en zeugen monitoren. De deelnemende bedrijven brachten PRRS en circovirus, ademhalingsziekten (griep, mycoplasma en APP) en spijsverteringsziektekiemen (PIA en brachyspira) in beeld op hun bedrijf.

Gezondheidsstatus vergelijken

Op basis van de resultaten van de onderzoeken werd er onder andere gekeken naar het verschil in gezondheidsstatus tussen gelten en zeugen. Het aanvoeren van nieuwe dieren is immers steeds een groot risico om nieuwe ziekten te introduceren. Anderzijds zijn het soms net deze

dieren die gevoelig zijn voor de ziekten die circuleren bij de zeugen die al op het bedrijf aanwezig zijn. Vergelijken van de gezondheidsstatus is dus belangrijk om

.....
Laat regelmatig de gezondheidsstatus van je dieren monitoren én optimaliseer de bioveiligheid.

de quarantaineperiode en het vaccinatieschema te beoordelen. Door deze monitoring weten de bedrijven welke ziektes er wel of niet op hun bedrijf circuleren en

waarvoor ze samen met hun bedrijfsdierenarts een plan van aanpak moeten opstellen.

Bioveiligheid speelt sleutelrol

Niet alleen de gezondheidsstatus van de dieren is van belang, ook de bedrijfshygiene speelt een grote rol bij het onder controle houden van infecties. Daarom werd op elk deelnemend bedrijf ook een doorlichting van de bioveiligheid uitgevoerd. Deze bioveiligheidsscreening brengt de kritische punten op het vlak van bioveiligheid aan het licht. Veehouder en bedrijfsdierenarts gingen zo samen aan de slag om te bepalen welke punten realistisch konden worden aangepakt om de bioveiligheid van het bedrijf naar een hoger niveau te tillen.

Laat dus regelmatig de gezondheidsstatus van je dieren monitoren én optimaliseer de bioveiligheid. Dit vormt de basis om tot betere productieresultaten en een verminderd gebruik van antibiotica te komen.

Hieronder vind je een aantal voorbeelden van maatregelen die door de deelnemende Vlaams-Brabantse bedrijven werden genomen of die ze van plan zijn om op hun bedrijf te implementeren of te verbeteren.

Bedrijf Strouven “We sluiten ons bedrijfsterrein af door het hek altijd te sluiten. Zo heeft niet iedereen zomaar toegang. Bezoek komt enkel in de stal met propere bedrijfskledij en laarzen. Het bankje zorgt ervoor dat de propere en de vuile weg elkaar niet kruisen in de hygiënesluis. Dankzij het project beseffen we dat ziektekiemen ook via de naalden kunnen worden overgebracht. Daarom zullen we voortaan voor elk nest een nieuwe naald gebruiken. Door het nemen van afdrukplaatjes zagen we dat er in een niet-ontsmette stal nog veel bacteriën zaten. Enkel reinigen is dus onvoldoende, er moet ook ontsmet worden. Onze hond komt graag een kijkje nemen in de stal. Men wees er ons op dat ook hij infecties kan rondragen. Vanaf nu houden we de deuren dicht voor hem.”

Bedrijf Theunis “Ondanks onze propere lavabo zijn er toch bezoekers die de stal betreden zonder de handen te wassen. Handen zijn een belangrijke bron van besmetting, daarom zullen we er in de toekomst op toezien dat de bezoekers de handen niet enkel wassen bij het verlaten van de stal, maar ook vooraleer ze onze stal betreden. Onze biggen blijven steeds samen per nest tot aan de afmest. Sinds we hiermee startten, hebben we merkbaar veel minder gezondheidsproblemen bij de opstart van de biggen. Nu kunnen we onze biggen opzetten zonder gebruik van medicatie of zink. Om ongedierte onder controle te houden, doen we een beroep op een gespecialiseerde firma. We houden onze gangen ook steeds netjes en laten er geen materiaal rondslingeren. Dit maakt het onaantrekkelijk voor ongedierte. Onze kadaverplaats is verhard en dus makkelijk te reinigen. De locatie is echter niet optimaal, we denken erover om ze dichterbij de openbare weg onder te brengen.”

Bedrijf Lenaerts “We maken momenteel in bepaalde afdelingen nog gebruik van houten drijfplanken. Het nadeel is dat deze moeilijker te reinigen zijn. Omdat we een duidelijke scheiding tussen leeftijds-

- 1 Ook de familiehond kan ziektekiemen verspreiden. De staldeuren blijven vanaf nu gesloten. 2 Het bankje zorgt ervoor dat de propere en de vuile route elkaar niet kruisen. 3 De stal betreden of verlaten zonder de handen te wassen kan niet meer door de beugel. 4 De ondergrond van de kadaverplaats is verhard en dus makkelijk schoon te houden. 5 Bedrijfseigen afvoerbuizen voor mest zijn een goed idee. 6 De afstand tussen transportwagens en stal wordt vergroot dankzij de aparte laadkaai.

groepen willen, gaan we per diercategorie aparte, goed reinigbare materialen voorzien. Met mestafvoer zijn we voorzichtig, we zorgen voor bedrijfseigen afvoerbuizen.

We fokken zelf onze eigen gelten, maar zonderen ze af van de vleesvarkens in een aparte opfokstal. Vier weken voor ze in de zeugenstapel worden geïntroduceerd, gaan ze naar de quarantainest. Daar worden de dieren gevaccineerd en geïmplementeerd aan de zeugen.

Varkens worden bij ons geladen vanaf een aparte laadkaai, nooit rechtstreeks vanuit de gang. Zo vergroten we de afstand tussen de transportwagens en de stal, en beperken we ook het risico van insleep van ziektekiemen.” ■

Het project Zeugenmonitor van Dierengezondheidszorg Vlaanderen (DGZ) kreeg financiële steun van de Provinciale Landbouwkamer Vlaams-Brabant.